

[Indenrigs- og boligministeren.]

kunne foregå uden andre værnepligtiges tilstedeværelse. Denne samtale vil efter sagens natur ofte kunne blive ret personligt præget, og derfor må man så vidt muligt sørge for, at værnepligtige, om hvem man på forhånd ved, at de vil begære sig overført til civilt arbejde, bliver alene i lokalet sammen med sessionen og dennes personale, medens behandlingen af ansøgningen foregår.

Det ærede medlem henstillede endvidere, at regeringen tog initiativet til en nedsættelse af de civile værnepligtiges tjenestetid, der for tiden er 18 måneder. Det ærede medlem giver hermed udtryk for et synspunkt, som adskillige gange tidligere er fremsat af hans parti, senest i det forslag til ændring af loven om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, som blev fremsat i tinget i sidste rigsdagssamling. Jeg skal henvise til de bemærkninger, som fra den daværende indenrigsministers side og fra ordførerne for socialdemokratiet, venstre og de konservative dengang blev fremsat. Forholdene har ikke ændret sig siden, og da den længste tjenestetid ved hæren er 17½ måned og for de værnepligtige, som udtages til kornetelever, endda lige ved 2 år, finder jeg absolut ikke noget grundlag for nu at nedsætte de civile værnepligtiges tjenestetid, som netop er fastsat i lovens § 9 under hensyntagen til længden af den militære tjenestetid.

Efter nu at have besvaret indlæg fra ærede medlemmer under finanslovdebatten tillader jeg mig at lægge beslag på tingets tid for at give en redegørelse for visse sider af bygge- og boligpolitikken.

Af statsministerens tale til tinget efter den nye regerings tiltrædelse fremgik det bl. a., at det under den rådende økonomiske situation og under hensyn til de kommende opgaver indenfor landets forsvarsberedskab ikke er muligt at opretholde den offentlige og civile bygge- og anlægsvirksomhed i dens nuværende omfang uden skade for de investeringsopgaver, som produktionslivet stiller. Der blev bebudet foranstaltninger til gennemførelse af den yderste sparsommelighed i statens anlægsvirksomhed, ligesom man i samarbejde med kommunerne ville søge opnået en begrænsning af den kommunale anlægsvirksomhed.

Med hensyn til boligbyggeriet blev det som regeringens program udtalt, at man fortsat ville bestræbe sig på at modvirke bolignoden, men at man på den anden side stadig under hensyn til den økonomiske

situation fandt det nødvendigt at gennemføre en sådan nedsættelse i tempoet i lånebevillingernes udstedelse, som er forsvaret, også når hensyn tages til opretholdelsen af en stabil beskæftigelse i byggefagene.

Selvom den økonomiske, beskæftigelsesmæssige og forsyningsmæssige udvikling endnu langt fra er afklaret, har jeg fundet det rigtigt nu at fremsætte nogle udtalelser om det foreløbige resultat, jeg er nået til med hensyn til den administration, som regeringen finder det påkrævet at gennemføre i den kommende tid.

Forinden jeg går over til en redegørelse for disse planer, vil jeg gerne fremkomme med nogle mere almindelige betragtninger om byggeriets udvikling i den seneste tid, betragtninger, som kan tjene som baggrund for forståelsen af den øjeblikkelige situation på dette område. Byggeriet er jo en langsigtet virksomhed. Øjeblikkets problemer er nøje forbundet med dispositioner, der er truffet for lang tid tilbage, og omvendt vil de dispositioner, som vi i dag træffer, først langsomt sætte sig igennem i vort økonomiske liv, og deres endelige konsekvenser vil måske først komme til udtryk om et eller to år.

Byggeriet er imidlertid en så afgørende faktor i samfundshusholdningen, at indgreb og ændringer i gældende praksis kræver den største agtpågivenhed, fordi deres virkninger er så uoverskuelige og ofte vil være af meget indgribende karakter. Bygge- og anlægsvirksomheden er vor største faktor indenfor landets investeringsvirksomhed. Mellem 40 og 50 pct. af den samlede bruttoinvestering her i landet hidrører fra bygge- og anlægsvirksomheden. For 1950s vedkommende må der regnes med at blive investeret mere end 2,3 milliarder kr.; heraf falder ca. 510 mill. kr. på boligbyggeri, 155 mill. kr. på erhvervsbyggeri, 60 mill. kr. på landbrugsbyggeri og 145 mill. kr. på offentligt byggeri. Anlægsarbejderne andrager ca. 715 mill. kr., medens ombygninger, forbedringer og reparationer skønsmæssigt kan anslås til godt 700 mill. kr.

Der må ialt regnes med, at investeringen indenfor bygge- og anlægsvirksomheden i 1950 vil blive af endnu større omfang end i 1949, der har været det hidtidige rekordår.

Det fuldførte boligbyggeri vil i dette kalenderår antagelig komme op på ca. 20 000 lejligheder. Der er imidlertid visse tegn på, at byggetempoet er blevet langsommere i årets løb. Det færdiggjorte